

UCHWAŁA NR XXXVII/246/17
RADY MIEJSKIEJ W CHODCZU
Z dnia 28 grudnia 2017 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Chodecz na lata 2018 – 2020

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2017r., poz. 1875 z późn. zm.), w związku z art. 6 ust. 2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (jednolity tekst: Dz. U. z 2015r., poz.1390), **Rada Miejska w Chodczu uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Mieście i Gminie Chodecz na lata 2018 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chodczu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

Anna Twardowska

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015r., poz. 1390) nakłada na organy samorządu gminnego obowiązek podejmowania działań mających na celu udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 cytowanej ustawy do zadań własnych gminy, należy obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Anna Twardowska

Załącznik
do Uchwały Nr XXXVII/246/17
Rady Miejskiej w Chodczu
z dnia 28 grudnia 2017r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA
2018 – 2020 W GMINIE CHODECZ**

Chodecz 2018

SPIS TREŚCI:

WSTĘP.....	s.3
ROZDZIAŁ I Wprowadzenie w tematykę przemocy w rodzinie.....	s. 5
ROZDZIAŁ II Gmina Chodecz.....	s. 7

ROZDZIAŁ III Problem przemocy w rodzinie w gminie Chodecz.....	s. 8
ROZDZIAŁ IV Analiza SWOT zjawiska przemocy w rodzinie	s.11
ROZDZIAŁ V Cel główny i cele szczegółowe Programu.....	s. 13
ROZDZIAŁ VI Przewidywane rezultaty, wskaźniki wykonania działań w odniesieniu do celów szczegółowych.....	s. 16
ROZDZIAŁ VII Monitoring i ewaluacja.....	s. 17
ROZDZIAŁ VIII Źródła finansowania.....	s. 17
WYKAZ TABEL.....	s. 18
WYKAZ SCHEMATÓW.....	s. 18

Wstęp

Od lat przemoc domowa „towarzyszyła” życiu rodziny. Od lat zawsze traktowana była, jako temat tabu, wstydlivy i upokarzający, mający miejsce w zamknięciu „czterech ścian”. Przemoc domowa postrzegana była, jako „normalność”, która nikogo nie dziwiła i była sprawą tylko sprawcy i jego ofiary bądź ofiar.

Na szczęście od pewnego czasu postrzeganie, a przede wszystkim dostrzeganie przemocy w rodzinie zmienia się. Nie jest już ona traktowana, jako „normalność” i przestaje być sprawą domowych pieleszy. Wprowadzono nowe narzędzia prawne i procedury, mające na celu skuteczniejszą ochronę ofiar przemocy domowej i walkę z tym negatywnym zjawiskiem. Zmienia się również świadomość społeczna na ten temat. Obywatele zaczynają reagować na to, co „dzieje się za ścianą ich mieszkań lub domów”.

Zostały również utworzone specjalne zespoły interdyscyplinarne i grupy robocze w gminach, które przygotowują indywidualny plan pomocy, a współdziałające ze sobą służby, podejmują działania zwalczające przemoc i niosące pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 - 2020 terenie gminy Chodecz, jest odpowiedzią na zjawisko przemocy w rodzinie, a jednocześnie realizacją obowiązku wynikającego z art. 6 ust 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

„Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Przemoc domowa zaburza wszystkie relacje i więzi łączące rodzinę. Tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań powodujących patologie, w tym przemoc jest nadrzędnym celem władz gminy Chodecz. Stosowanie przemocy wobec osób najbliższych zaburza funkcjonowanie zarówno rodziny, jak i poszczególnych jej członków. Powoduje poważne naruszenie podstawowych praw człowieka, poczucia godności, szacunku i zaufania. Powrót rodziny do prawidłowego funkcjonowania wymaga interdyscyplinarnych oddziaływań zarówno w stosunku do osób doznających przemocy w rodzinie, jak i osób stosujących przemoc.

Głównym celem prezentowanego Programu jest ograniczenie skali problemów i skutków przemocy domowej, bowiem przemoc, może być zarówno następstwem, jak i

przyczyną dysfunkcji w rodzinie i bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Niniejszy Program powstał w oparciu o literaturę przedmiotu, podejmującego problem oraz zapisy ustaw i programów:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390 z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r., poz. 487 z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r., poz. 930 ze zm.),
- 4) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

I. WPROWADZENIE W TEMATYKĘ PRZEMOCY W RODZINIE

Jednym z kluczowych pojęć występujących w niniejszym Programie, jest pojęcie przemocy w rodzinie zdefiniowane jako *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.*¹

Z punktu „widzenia” prawa nie ma rodzajów przemocy. Dla powstania konsekwencji stosowania przemocy, istotnym jest wykazanie, że zostało naruszone prawo osoby doznającej przemocy oraz uruchomienie procedury, która ma to prawo chronić.

W literaturze dotyczącej zwalczania przemocy domowej, wyróżnia się przemoc:

- fizyczną odnoszącą się do naruszenia fizyczności danej osoby, tj. bicie, szarpanie, popychanie, kopanie, duszenie, policzkowanie;
- psychiczną przejawiającą się w : obrażaniu, wyśmiewaniu, wyzywaniu, szydzeniu, okazywaniu braku szacunku, poniżaniu, kontrolowaniu i ograniczaniu kontaktu z bliskimi osobami, poddawaniu stałej krytyce;
- seksualną np.: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nie akceptowanych zachowań seksualnych, wymuszane seksu z osobami trzecimi;
- inna niesklasyfikowana przemoc, np.: zmuszanie do oddawania uzyskiwanych środków finansowych, uniemożliwienie podjęcia zatrudnienia, niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych,

¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390 ze zm.)

demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawienie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności, wieku, nie może samodzielnie zaspokajać swoich potrzeb, zmuszanie do spożywania alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych bądź leków.²

Badania dowodzą, że najczęściej ofiarami przemocy domowej są kobiety. *Są one trzynastą razy bardziej narażone na obrażenia w wyniku przemocy stosowanej przez partnera.*³ Takie zachowanie ze strony mężczyzny, ma na celu zdobycie władzy nad partnerką i kontrolowanie jej zachowania i życia. W mniemaniu sprawców, tylko wyraźne obrażenia fizyczne, dają im poczucie „prawdziwej władzy”.

Podążając analogicznie za tym, iż najczęściej ofiarami przemocy domowej są kobiety, należy zauważyć, że większość tych kobiet ma dzieci, które odczuwają to negatywne zjawisko. Nawet jeśli nie są bite, to są świadkami przemocy wobec swoich matek bądź innych członków rodziny. W tych przypadkach dzieci cierpią i potrzebują ochrony.

Do aktów przemocy wobec dzieci, dochodzi najczęściej po użyciu przemocy wobec partnera. Dzieci najczęściej próbują bronić matki przed agresją ze stronnych ich ojców bądź innego jej partnera. Często skutkiem są trwałe okaleczenia dzieci. Nawet jeśli małoletni nie dozna obrażeń fizycznych, to i tak widok przemocy wobec osoby najbliższej, najukochańszej, pozostawia w jego psychice głęboki, negatywny wpływ, który stanowi ogromne obciążenie psychiczne na dalsze lata życia.

Badania wykazały, że w zależności od wieku dziecka i okresu w jakim dziecko było świadkiem przemocy, wywiera to ogromny wpływ na jego sferę emocjonalną, behawioralną i poznawczą. U dzieci tych najczęściej występują problemy ze snem, zaburzenia związane z odżywianiem, depresja, ubóstwo emocjonalne lub agresja i wściekłość. Towarzyszom im również dolegliwości somatyczne, obgryzanie paznokci, jękanie się lub trudności w uczeniu się. Często próbują lub popełniają samobójstwa. Doświadczenie przemocy fizycznej i zaniedbań w okresie dzieciństwa powoduje, że w okresie dojrzewania i w życiu dorosłym, pojawiają się zaburzenia zachowania, wstępowanie na drogę przestępstwa bądź powielanie przemocy we własnej rodzinie.

Innymi ofiarami przemocy domowej są również osoby starsze, które z racji ograniczeń fizycznych i/lub psychicznych, wynikających z wieku, są „uzależnione” od sprawców przemocy. Podobnie jest w przypadku osób niepełnosprawnych, które nie mogą samodzielnie bronić się przed aktami agresji. Osoba stosująca przemoc często zabiera lekarstwa, niszczy bądź utrudnia korzystanie z różnych sprzętów np. wózka inwalidzkiego, protezy, balkonika czy kul. Może kontrolować częstość wizyt u

² M. Lewoc *Informator dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie*, Ministerstwo Sprawiedliwości i Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2012, s.8.

³ P. Salber *O przemocy domowej. Poradnik dla lekarza pierwszego kontaktu*, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Warszawa 1998, s. 43 – 44.

lekarza, utrudnia prowadzenie gospodarstwa domowego przez np. nie opłacanie rachunków, nie zapewniając pożywienia, nie wykonując innych podstawowych czynności dnia codziennego.

Osoby doświadczające przemocy domowej mogą szukać pomocy w ośrodku pomocy społecznej, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w ośrodkach interwencji kryzysowej, w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, w placówkach medycznych, oświatowych. Pomocą służy również Policja, prokuratura oraz Ogólnopolskie Pogotowie Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, którego działalność obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy, osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodczu osoby, które doświadczyły przemocy domowej, wspiera pomocą materialną, finansową, zapewnieniem miejsca w ośrodkach wsparcia a przede wszystkim oferuje pomoc w postaci pracy socjalnej, obejmującej wszelkie działania zmierzające do wsparcia osób i rodzin w wysiłkach, ukierunkowanych na zaspokojenie przez nie niezbędnych potrzeb życiowych. Pracownik socjalny w momencie stwierdzenia przemocy w rodzinie, wypełnia Niebieską Kartę część A i rozpoczyna współpracę z innymi służbami uprawnionymi do przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przede wszystkim z Policją, czy szkołą.

Środowisko dotknięte przemocą jest systematycznie wizytowane przez pracownika socjalnego i policjanta dzielnicowego. Ofiary przemocy domowej są zachęcane przez pracownika socjalnego do częstszych rozmów i wizyt w ośrodku pomocy społecznej oraz do skorzystania z porad terapeuty uzależnień czy wizyt u psychologa w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie we Włocławku, czy do skorzystania z odpowiednich programów terapeutycznych dla tych osób.

Pracownik socjalny wraz z funkcjonariuszem policji, stara się również pracować ze sprawcą przemocy w rodzinie, uświadamiając go, że czyny których się dopuścił są karalne. Osoby te kierowane są do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej. Głównym celem programu jest pomoc osobom stosującym przemoc w zaprzestaniu jej stosowania. Uczestnikami programu mogą być:

- ❖ osoby kierowane przez sąd, skazane za przestępstwo przeciwko rodzinie ze stwierdzeniem sprawstwa przemocy, korzystające z warunkowego zawieszenia wykonywania kary pozbawienia wolności,
- ❖ osoby kierowane przez organy ścigania objęte procedurą Niebieskie Karty,
- ❖ osoby zobowiązane przez inne organy, instytucje i organizacje,
- ❖ osoby samodzielnie zgłaszające się.

- d. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- e. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć Grupy Robocze (GR) w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W skład GR wchodzi przedstawiciele takich samych podmiotów, jak w Zespole Interdyscyplinarnym. Obsługę techniczno – organizacyjną ZI prowadzi Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodczu.

Poniższa tabela przedstawia liczbę utworzonych Grup Roboczych i liczbę posiedzeń GR w 2015 i 2016 roku.

Tabela 1. Liczba utworzonych Grup Roboczych i posiedzeń GR

Wskaźnik	2015 rok	2016 rok
Liczba utworzonych Grup Roboczych	17	14
Liczba posiedzeń Grup Roboczych	37	42

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodczu

Na terenie gminy na Chodecz na przełomie lat 2015 i 2016 nastąpił spadek aktów przemocy, jak i zastosowanych procedur. Poniższa tabela przedstawia liczbę osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Wskaźnik	Rok 2015	Rok 2016
kobiety	20	17
mężczyźni	21	5
dzieci	18	7
ogółem	59	29

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodczu

Analizując dane Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy w Chodczu można zauważyć, spadek o połowę, wskaźników a tym samym ogólnej liczby osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Głównym narzędziem przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest procedura „Niebieskie Karty”(NK), która została uregulowana rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Celem powyższej procedury jest:

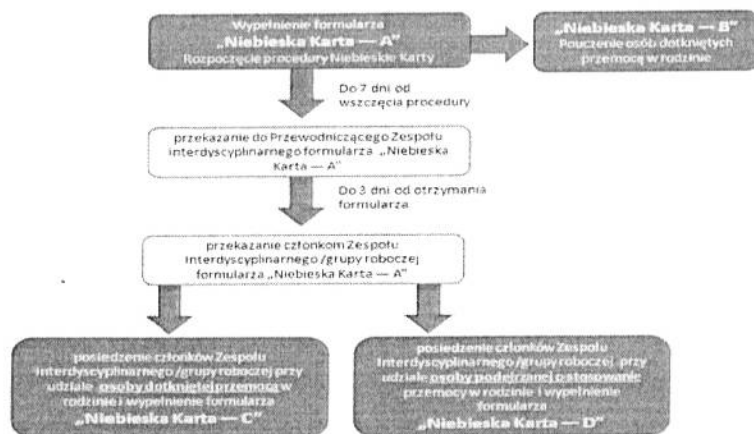
- ✓ ułatwienie rozpoznawania przemocy w rodzinie – zidentyfikowanie problemu utrudnia fakt, że nie tylko sprawcy przemocy domowej ale i ofiary próbują ukryć występowanie przemocy lub nie nazywają doznanych krzywd przemocą. Kwestionariusze NK zawierają proste pytania, ułatwiają identyfikację problemu i nakreślają podstawowe kierunki działania dalszej pomocy

- ✓ zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy – zastosowanie procedury NK to nie tylko zebranie istotnych informacji na temat zdarzenia i sytuacji w rodzinie ale przede wszystkim podjęcie szybkich działań które podniosą stan bezpieczeństwa osoby/osób doznającej/doznających przemocy oraz ich kontynuację do momentu, gdy przemoc w danej rodzinie przestanie występować
- ✓ przerwanie izolacji rodziny – sprawowanie kontroli nad ofiarą, jest istotą działania sprawcy. Uruchomienie procedury stanowi dla sprawcy informację, że to co robi jest przestępstwem i że wobec tego będą podejmowane działania chroniące ofiarę;
- ✓ wsparcie dla ofiar – pisemna informacja zawarta w formularzu B, o przysługujących prawach i możliwościach uzyskania pomocy – w sytuacji wystąpienia przemocy najczęściej wzywana jest policja. Ofiara jest w sytuacji realnego zagrożenia życia i/lub zdrowia swojego i/lub dzieci, jest pod wpływem silnych emocji, które powodują, że nie może realnie myśleć. Dlatego bezcelowe jest informowanie jej o przysługujących prawach i miejscach, w których może uzyskać pomoc. W takiej sytuacji pozostawia się formularz, z którym ofiara może zapoznać się w późniejszym czasie, gdy uspokoi się;
- ✓ motywowanie do podjęcia działań – przez rozpoczęcie procedury NK osoba/osoby pokrzywdzona/pokrzywdzone, zachęca się do poszukiwania możliwości poradzenia sobie z przemocą;
- ✓ bardziej stanowcze działania wobec sprawcy – w czasie interwencji i działań wobec sprawcy, bardzo ważna jest stanowczość i konsekwencja. Zastosowanie procedury i wypełnienie dokumentacji pozwala na trzymanie się określonego trybu i zmniejsza ryzyko ulegania manipulacji, której sprawca zawsze próbuje. Dodatkowo sprawca otrzymuje informację, że to co robi jest przestępstwem ściganym przez prawo.

W tym miejscu dodać należy, że procedurę „Niebieskie Karty” mogą rozpocząć przedstawiciele:

- ✚ jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- ✚ gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- ✚ Policji,
- ✚ oświaty,
- ✚ ochrony zdrowia.

Schemat 1. Procedura „Niebieskie Karty”

W/ w narzędziu posługuje się Zespół Interdyscyplinarny w Chodczu (ZI), którego działania ukierunkowane są na budowanie lokalnego systemu wsparcia instytucji i służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie omawianej gminy. Praca Zespołu Interdyscyplinarnego polega na wymianie informacji, opracowaniu diagnozy potrzeb mieszkańców.

Tabela 3. Liczba założonych „Niebieskich Kart”

Liczba założonych „Niebieskich Kart” przez Zespół Interdyscyplinarny w Chodczu	
2015	10
2016	8

Źródło: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodczu

Z powyższych danych zamieszczonych w tabeli 2 wynika, iż na przestrzeni dwóch ostatnich lat liczba procedur spadła – w 2015 roku założono 10 „Niebieskich Kart”, a w 2016 roku 8. Wydaje się, że na jawność liczb wpływa edukacja społeczna, dostępność pomocy, w tym Zespołu Interdyscyplinarnego.

Skala zjawiska przemocy w gminie nie jest niepokojąca, jednak należy podejmować odpowiednie działania prewencyjne celem uniknięcia ewentualnych problemów. Dlatego niezbędnymi elementami determinującymi powodzenie podjętych działań, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar, jest powszechna edukacja społeczna, informacja i poradnictwo.

Przemoc w rodzinie bardzo często pojawia się w rodzinach, w których występuje problem alkoholowych jednego bądź kilku jej członków. Jego nadmierne spożywanie wiąże się z ryzykiem wystąpienia szkód zdrowotnych (zarówno somatycznych, jak i psychologicznych), psychologicznych oraz społecznych (zaburzenie funkcjonowania podstawowej komórki społecznej, co przekłada się na ogół społeczeństwa).

Na terenie gminy funkcjonuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta i Gminy Chodecz, w skład której wchodzi siedem osób. Jednym z głównych zadań GKRPA jest realizacja nałożonego przez ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. W ramach programu

prowadzona jest świetlica opiekuńczo – wychowawcza dla dzieci, w której mieści się również punkt pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

IV. ANALIZA SWOT ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

W analizie strategicznej szczególne znaczenie odgrywa zintegrowana metoda typu SWOT (ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Jest to narzędzie badawcze kompleksowo określające mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, niezbędne do zdiagnozowania obecnej sytuacji oraz prognozowanych skutków. Polega na zidentyfikowaniu czterech wymienionych grup czynników i określeniu ich wpływu pozytywnego, jak i negatywnego na sytuację gminy. W omawianej analizie wyróżnia się następującą etapy:

- identyfikację i analizę mocnych i słabych stron,
- identyfikację i analizę szans i zagrożeń.

Pierwszym elementem analizy SWOT jest ocena zasobów gminy Chodecz, która pozwala na identyfikację jej mocnych stron (wewnętrzne czynniki pozytywne) i słabych stron (wewnętrzne czynniki negatywne). Ważnym aspektem tego typu analizy jest określenie zasobów charakterystycznych dla gminy, które wyróżniają ją na tle innych. Są to dziedziny działalności, które tworzą pozytywny wizerunek instytucji oraz gminy. Słabymi stronami określane są te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji oraz gminy.

Poznanie szans, czyli zewnętrznych czynników pozytywnych i zagrożeń, tj. zewnętrznych czynników negatywnych, płynących z otoczenia stanowi drugi etap analizy SWOT. Szansami są wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą dla instytucji oraz gminy sytuacje. Dodatkowo są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne społeczne efekty.

Za zagrożenia przyjmuje się zbiór wydarzeń i procesów, które tworzą niekorzystne dla instytucji oraz gminy sytuacje w otoczeniu społecznym. Zagrożenia postrzegane są jako bariery, utrudnienia i możliwości niebezpieczeństwa, które ograniczają rozwój.

Późniejsza konfrontacja czterech wymienionych grup czynników z wynikami zasobów danego obszaru prowadzi do określenia strategii rozwoju, opierając się o wewnętrzne, jak i zewnętrzne elementy. Zderzenie ze sobą szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami, pozwala na określenie kierunków Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Analiza SWOT umożliwia zestawienie problematycznych elementów z tymi, które są drzemiącymi, niewykorzystanym dotychczas potencjałem instytucji oraz gminy. W wyniku przedstawionej analizy strategicznej metodą SWOT, otrzymano następujące rezultaty:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Kompetencje pracowników udzielających pomocy ofiarom.	1. Niewystarczająca dostępność do porad prawnych dla mieszkańców.
2. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji przez kadrę zajmującą się problematyką przemocy	2. Niewystarczające środki finansowe na szerszą skalę działań na rzecz rodziny.

<p>w rodzinie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Funkcjonowanie świetlicy opiekuńczo – wychowawczej. 4. Punkt pomocy terapeutycznej (terapeuta uzależnień). 5. Zespół Interdyscyplinarny. 6. Znajomość środowiska. 7. Współpraca służb. 8. Placówki oświatowe. 9. Placówki ochrony zdrowia. 10. Posterunek Policji. 11. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. 12. Asystenci rodziny współpracujący z rodzinami dysfunkcyjnymi. 13. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta i Gminy Chodecz. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości. 4. Brak specjalistów do pracy z rodziną. 5. Małe zainteresowanie programami korekcyjno – edukacyjnymi dla sprawców przemocy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ustawiczne kształcenie się kadry służb działających na rzecz rodziny. 2. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami. 3. Procedura Niebieskie Karty. 4. Systematyczne uwrażliwianie na zjawisko przemocy w rodzinie. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Degradacja relacji i wartości rodzinnych. 2. Bezradność i bierność rodzin w przewycięzaniu własnych problemów. 3. Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy. 4. Poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc. 5. Mirty i stereotypy nt. przemocy w rodzinie, silnie zakorzenione w mentalności lokalnej społeczności.

V. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w mieście i gminie Chodecz.

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Zapobieganie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie poprzez podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie.

Działania	Realizator	Termin realizacji
Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) w	Burmistrz Miasta i Gminy Chodecz	W latach 2018 - 2020

Chodczu, Współpraca przedstawicieli służb pomocowych w ramach prac ZI		
Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie	- Zespół Interdyscyplinarny, - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta i Gminy Chodecz, - Punkt Pomocy Terapeutycznej, - jednostki oświatowe, - placówki ochrony zdrowia, - Policja	W latach 2018 - 2020
Rozpowszechnianie informacji o instytucjach i możliwości uzyskania pomocy w środowisku	- Zespół Interdyscyplinarny, - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	W latach 2018 - 2020
Edukacja dzieci i młodzieży (ze szkół z tereny miasta i gminy Chodecz) w zakresie problemu przemocy (w rodzynie, rówieśniczej, cyberprzemocy) poprzez: - prowadzenie zajęć informacyjno – edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, - przeprowadzenie warsztatów edukacyjno- korygujących zapobiegających zachowaniom agresywnym wśród uczniów, - przeprowadzenie zajęć edukacyjnych w zakresie problematyki przemocy w rodzynie i przeciwdziałania zachowaniom agresywnym dla uczestników zajęć świetlicy opiekuńczo – wychowawczej.	- Zespół Interdyscyplinarny, - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), - jednostki oświatowe, - Policja, - Świetlica opiekuńczo - wychowawcza przy MGOPS	W latach 2018 - 2020
Edukacja osób dorosłych ze społeczności lokalnej nt. zjawiska przemocy w rodzynie i sposobów przeciwdziałania przemocy.	- Zespół Interdyscyplinarny, - MGOPS, - GKRPA, - Punkt Pomocy Terapeutycznej, - jednostki oświatowe,	W latach 2018 - 2020

	- placówki służby zdrowia, - Policja	
--	---	--

2. Wspieranie i pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie, zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy.

Działania	Realizator	Termin realizacji
Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół Interdyscyplinarny	W latach 2018 - 2020
Podjęcie interwencji w środowiskach, w których prowadzona jest procedura Niebieskie Karty	- Zespół Interdyscyplinarny, - GKRPA, - Punkt Pomocy Terapeutycznej, - jednostki oświatowe, - placówki służby zdrowia, - Policja	W latach 2018 - 2020
Prowadzenie pracy z osobami/rodzinami doświadczającymi przemocy w rodzinie w oparciu o indywidualny plan pracy i systematyczne monitorowanie tych środowisk.	Zespół Interdyscyplinarny, - GKRPA, - Punkt Pomocy Terapeutycznej, - jednostki oświatowe, - placówki służby zdrowia, - Policja.	W latach 2018 - 2020
Praca socjalna z osobami/rodzinami dotkniętymi przemocą w rodzinie.	Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	W latach 2018 - 2020
Pomoc socjalna dla osób/rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie.	Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	W latach 2018 - 2020
Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.	- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - Zespół Interdyscyplinarny	W latach 2018 - 2020

3. Powstrzymanie sprawców przemocy, zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc.

Działania	Realizator	Termin realizacji
Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, współpraca służb w ramach ZI, koordynacja działań w/w służb.	Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego	W latach 2018 – 2020

Odizolowanie sprawców przemocy domowej od osób doznających przemocy.	- Policja, - Prokuratura, - sąd	W latach 2018 - 2020
Zakaz kontaktowania się z ofiarami przemocy domowej.	- Policja, - Prokuratura, - sąd	W latach 2018 - 2020
Udzielanie informacji oraz motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych.	- Policja, - Prokuratura, - sąd, - GKRPA, - Zespół Interdyscyplinarny, - MGOPS, - ośrodki zdrowia, - jednostki oświatowe	W latach 2018 - 2020
Działania korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy domowej.	- MGOPS, - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	W latach 2018 - 2020

4. Poprawa skuteczności i efektywności działań instytucji zobowiązanych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Działania	Realizator	Termin realizacji
Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, współpraca członków ZI	Przewodnicząca razem z Zespołem Interdyscyplinarnym	W latach 2018 - 2020
Uczestnictwo w szkoleniach i warsztatach podnoszących oraz doskonalących umiejętności	Zespół Interdyscyplinarny	W latach 2018 - 2020
Realizacja zadań Programu	- Burmistrz Miasta i Gminy Chodecz, - Zespół Interdyscyplinarny, - MGOPS, - GKRPA, - Punkt Pomocy Terapeutycznej, - Policja, - ośrodki zdrowia, - jednostki oświatowe	

VI. PRZEWIDYWANE REZULTATY, WSKAŹNIKI WYKONANIA DZIAŁAŃ W ODNIESIENIU DO CELÓW SZCZEGÓLOWYCH

Cele	Rezultaty	Wskaźniki
------	-----------	-----------

1. Zapobieganie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie poprzez podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> * Zwiększenie efektywności działań podjętych przez Zespół Interdyscyplinarny; * Promowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego; * Lepsze poznanie skali zjawiska przemocy w rodzinie; * Upowszechnienie wiedzy nt. zjawiska przemocy w rodzinie, skutków i oferty pomocowej dostępnej na terenie gminy; * Prowadzenie profilaktycznych działań edukacyjno – informacyjnych w zakresie problematyki przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy dla dzieci i młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> # Liczba odbytych posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych # Liczba osób/rodzin, z którymi pracowały Grupy Robocze; # Liczba programów, które zostały zrealizowane w zakresie edukacji dzieci i młodzieży; # Liczba uczestników programów;
2. Wspieranie i pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie, zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> * Bardziej efektywna ochrona osób doznających przemocy; * Dostosowanie oferty pomocowej do indywidualnych potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie; * Większa grupa osób, które zostały objęte specjalistyczną pomocą. 	<ul style="list-style-type: none"> # Liczba prowadzonych Niebieskich Kart, # Liczba osób/rodzin objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych, # Liczba zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy.
3. Powstrzymanie sprawców przemocy, zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc.	<ul style="list-style-type: none"> * Wzrost motywacji sprawców przemocy do rozwiązania problemu, * Ograniczenie liczby rodzin z chronicznym problemem przemocy, * Odizolowanie sprawców przemocy od osób doznających przemocy, * 	<ul style="list-style-type: none"> # Liczba prowadzonych Niebieskich Kart, # Liczba sprawców przemocy uczestniczących w programach korekcyjno – edukacyjnych, # Liczba powtórnych interwencji zobowiązanych służb w związku z przemocą domową, # Liczba ponownych zgłoszonych aktów przemocy przez osoby doznające przemocy

VII. MONITORING I EWALUACJA

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny w Chodczu. Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, na podstawie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji Programu, tj. :

- instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie,

- form udzielanej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- form działań kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty,
- Liczba sprawców przemocy domowej,
- Liczba osób pokrzywdzonych z powodu przemocy domowej,
- Liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie.

Ewaluacja pozwoli na:

- Zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Dostosowanie form wsparcia do potrzeb istniejących w Mieście i Gminie Chodecz.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Chodczu we współpracy ze wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2020 w gminie Chodecz, finansowane będą z budżetu państwa oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Anna Twardowska

WYKAZ TABEL

Tabela 1. Liczba utworzonych Grup Roboczych i posiedzeń GR.....	s. 8
Tabela 2. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie.....	s. 9
Tabela 3. Liczba założonych „Niebieskich Kart”.....	s. 10

WYKAZ SCHEMATÓW

Schemat 1. Procedura „Niebieskie Karty”.....	s. 10
--	-------